

ВПЛИВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ

БОНДАРЕНКО Альона, здобувач вищої освіти спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: досліджено роль інтелектуальної власності у розвитку держави; її аналіз, як економічної складової інтелектуального капіталу. З'ясовано, що інтелектуальна власність – юридичний гарант захисту прав, що відносяться до інтелектуальної діяльності. Доведено позитивний вплив на економічний та соціальний розвиток держави.

Ключові слова: інтелектуальна власність, інтелектуальний капітал, фізичний капітал, капітал, прибуток, патент, гарант, ліцензія.

Сучасний світ дуже стрімко розвивається. З кожним днем з'являється все більше інноваційних ідей, внаслідок чого підвищується конкуренція на ринку. Для успіху будь-якої компанії важлива ідея, репутація, вплив та багато інших факторів, які набуваються саме завдяки інтелектуальній роботі працівників. Прихильність та попит здобувають ті, хто має творчих працівників з унікальним мисленням.

До другої половини 20 ст. розвиток економіки відбувався за класичною схемою К. Маркса, в якій фізичний капітал поєднаний з робочою силою створював додаткову вартість (користь) або іншим словом прибуток (рис. 1).

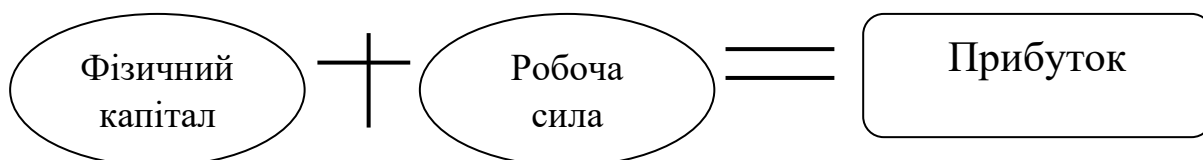

Рисунок 1 – Класична схема «Капіталу» К.Маркса

Джерело: сформовано автором на основі матеріалів «Капітал» К. Маркса

Проте з появою компаній типу Apple, McDonalds, Facebook, Microsoft та інших, теорія К. Маркса не могла пояснити їх успіх та світове лідерство, маючи у порівнянні менший капітал і робочу силу від традиційних промислових компаній. На думку сучасних науковців пояснюється це тим, що використовується додатковий ресурс – інтелектуальний капітал (знання, інформація). Він є пріоритетним видом капіталу підприємств, що є конкурентоспроможним, ефективним та високо цінується.

В. Іноземцев визначає інтелектуальний капітал як: людський капітал, втілений у працівниках підприємства у вигляді їхнього досвіду, знань, навичок, здібностей до нововведень, а також до загальної культури підприємства; структурний капітал, що включає патенти, ліцензії, торговельні марки, організаційну структуру, бази даних, електронні мережі.

Інтелектуальна власність по своїй суті є юридичним гарантом захисту прав, що відносяться до інтелектуальної діяльності, і включає «ноу-хау», патенти, торгові секрети, авторські права, торгові марки. Винаходи захищаються ліцензіями, нові продукти – патентами, оригінальне ім'я – торговою маркою товару чи послуги, торгові секрети – договорами про нерозголошення.

Вплив винаходів на економічний розвиток може здійснюватися за чотирма каналами:

1. Інформація про патенти полегшує передачу (трансфер) технологій і сприяє залученню прямих іноземних інвестицій.

2. Патенти стимулюють наукові дослідження.

3. Патенти є каталізатором нових технологій і бізнесу.

4. Бізнес накопичує патенти і комерціалізує їх шляхом передачі прав через ліцензійні угоди, внесення до статутного капіталу підприємств, використання у власному виробництві для отримання додаткового прибутку.

Вона може становити до 35% капіталу виробничих фірм та підприємств, а деякі галузі суспільного виробництва показують, що вона значно перевищує своєю вартістю матеріальні об'єкти. Це пояснюється тим, що особливого значення має не матеріальна вартість продукції, а характер, марка, бренд, уміння, репутація компанії, навички і саме головне – прихильність покупців. А для отримання всього вище зазначеного потребуються працівники з творчим та унікальним мисленням, великою кількістю інноваційних ідей, свіжих та новітніх думок і замислів.

Отже, держава, що прагне високого соціального та економічного розвитку, визнання на міжнародному ринку та попит, мають належним чином розвивати, стимулювати, а головне захищати права інтелектуальної власності. Мати достатній рівень освіти та умови створення і правового захисту компаній.

Література:

1. Карл Маркс «Капітал» Том 1. Книга 1. Процес продукції капіталу. 1933. 350 с.
2. Робоча сила. URL : https://www.wiki.uk-ua.nina.az/%D0%A0%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%87%D0%B0_%D1%81%D0%B8%D0%B%D0%B0.html (дата звернення: 24.09.2022).
3. Иноземцев В. Л. За пределами экономического общества. Постиндустриальные теории и постэкономические тенденции в современном мире / В. Л. Иноземцев : Academia, 1998. 640 с.
4. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку держави. URL : <https://bookster.com.ua/mistse-i-rol-intelektualnoi-vlasnosti-v-ekonomichnomu-i-sotsialnomu-rozvytku-derzhavy/> (дата звернення: 24.09.2022).

Annotation: *The role of intellectual property in the development of the state, its analysis as an economic component of intellectual capital is studied. Structure of intellectual capital. It was found that intellectual property is a legal guarantor of the protection of rights related to intellectual activity. The positive influence on the economic and social development of the state has been proven.*

Key words: *intellectual property, intellectual capital, physical capital, capital, profit, patent, guarantor, license.*

*Науковий керівник: ЛУНКІНА Тетяна,
д-р екон. наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*

УДК: 334.012.7

БІЗНЕС ІДЕЇ ТА НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

*Гончар Єва, здобувач вищої освіти
обліково-фінансовий факультет,
Миколаївський національний аграрний університет*

Анотація. *В даній роботі було проаналізовано бізнес ідеї та новітні технології в галузях економіки. Досліджено сучасний стан ринку світових технологій і проаналізовано його структуру. Проведено аналіз впливу технологій на розвиток сільськогосподарської та промислової галузей України та визначено тісний взаємозв'язок технологій і рівня експорту.*

Ключові слова: *новітні технології, інновації, АПК, промисловість, галузь економіки.*

У зв'язку з розвитком інформаційних технологій роль інформації в економіці швидко зростає й вміння працювати з нею стає найважливішим фактором конкурентоспроможності підприємства. Перетворення інформації в найважливіший ресурс розвитку економіки якісно змінило її структуру, що дозволило заявити про становлення постіндустріальної економіки. Інформація стала важливим об'єктом підприємницької діяльності, і частка ринку інформації в економіці почала неухильно зростати.